

Biotheek Netknipsels #181 – 6 december 2006

De Sint en zijn pieten hebben vanochtend weer 1000den kinderen blij gemaakt met leuks en lekkers. Verheugd vernam ik het bestaan van **`De Groene Sint`**. Deze hulp van de oude getrouwe rode sint heeft velen, namens Oxfam Novib, geholpen bij het uitzoeken van een groen en eerlijk cadeau (<http://www.novib.nl/eCache/ONN/9/394.html>). Ook een aantal gemeentes neemt die taak op zich (zie b.v. <http://www.hulshout.be/800600/index2.htm>). Wie dit niet wist, kan zijn schade inhalen met Kerstmis – een tweede kans.

Groeten van een Groene Sint,

Geertje Meire
Medewerkster Communicatie / de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Kookwedstrijd Origineel met bio
Dikke truiendag – haal je mooiste uit de kast
Boer zkt. gesprekspartner
"Nieuwe inzichten door gebruik duurzaamheidsster"
Overpelt start met voedselteams
Uw bioagenda

INTERNATIONAAL

NL - Biologische melk natuurlijk rijker aan goede vetzuren
NL - Nederlandse bioboer "Europees melkveehouder van het jaar"
NL - Duurzame catering bij overheid in 2010
NL - LTO en Biologica tegen verruiming definitie biologisch
NL - Op veel te grote voet
NL - Ook biologische hypoallergene Santana in de keten
U.K. - Soil Association School Food Awards
U.K. - Organic milk supply in the UK
U.K. - Organic, not GM, is "likely future for Britain" says Blair
U.K. - Devon is Great Britain's Number One
IR - National Organic Week 2006 in Ireland
IR - Mislabelling of organic produce in Ireland

NATIONAAL

Kookwedstrijd Origineel met bio

Begin november gingen zes Leuvense scholen aan de slag met biologische en eerlijke ingrediënten. De winnaars van deze kookwedstrijd zijn nu bekend en krijgen hun prijs uitgereikt in de Duurzame Week van 8 tot 12 januari 2007.

Zes scholen namen dit jaar deel aan de eerste kookwedstrijd die de milieudienst van de Stad Leuven organiseerde. Het doel was om de leerlingen op een leuke manier te laten kennismaken met biologische landbouw en eerlijke handel.

Eerlijk en bio

De leerlingen kregen vooraf een lijst met 13 ingrediënten waarvan ze er minstens 8 moesten gebruiken. De lijst bevatte streek-eigen, biologische seizoensgroenten, fairtrade producten en vrij te kiezen kruiden en specerijen. Een jury, bestaande uit vier duurzame ambtenaren, bezochten de deelnemende scholen om er te kijken, ruiken en proeven. Presentatie, originaliteit, smaak en kennis over biologische landbouw en eerlijke handel waren doorslaggevend.

Zes scholen deden een gooi naar de prijzen: het vierde en het vijfde leerjaar van de Sint-Jansschool, de derde graad van De Appeltuin, een groepje leerlingen uit het vierde, vijfde en zesde leerjaar van Pee & Nel, het tweede jaar hotel van de Vrije Middenschool en het zesde leerjaar van Hertog Karel.

Eetbare bloemen

Elke school slaagde erin om met de opgelegde ingrediënten een totaal ander menu te bereiden en alle leerling-koks wisten een spervuur van vragen over bio en fairtrade goed te doorstaan. Toch waren er drie uitschieters: het vijfde leerjaar van de Sint-Jansschool, het tweede jaar hotel van de Vrije Middenschool en De Appeltuin.

Het vijfde leerjaar van de Sint-Jansschool won met gepaneerde geitenkaasjes op een bedje van herfstige veldsla, risotto met fijne kippenblokjes en verse tuingroentjes van boer Herman en surprise-appeltjes in de oven. Deze gerechten werden geserveerd op zelf ontworpen placemats. De tafels was versierd met eetbare bloemen die ook in de gerechten voorkwamen. De meeste groenten kwamen uit de biotuin van de school, wat de jury erg apprecieerde.

Pompoenpannenkoekjes

Het tweede jaar hotel van de Vrije Middenschool bekoorde de jury met een wortelsoep met rijstgarnituur, gesauteerde kip met champignon-, dragonroomsaus en knolselderpuree en appelcrumble met rozijnen en amandel. De Vrije Middenschool deed zijn reputatie alle eer aan: alles was professioneel tot in de puntjes afgewerkt. Formele ontvangst, symmetrische tafelschikking, voortreffelijke smaken.

Ook de derde graad van De Appeltuin ging met een prijs aan de haal. Hun kookkunst was geïnspireerd door de rijke variëteit van het Afrikaans continent. Zelfs de muziek en het servies waren aangepast. Op het menu stonden Afrikaanse thee, een rijstschotel met samosa en salade en pompoenpannenkoekjes. Vooral het dessert was volgens het juryverslag om vingers en duimen bij af te likken. Pompoen wordt volgend jaar trouwens als 'inheemse najaarsgroente' toegevoegd aan de ingrediëntenlijst.

De prijzen worden uitgereikt tijdens de Duurzame Week van 8 tot 12 januari 2007 en alle deelnemers krijgen dan ook een bio-ontbijt aangeboden.

Bron: Carla Rosseels, de Biotheek, 04/12/2006

Dikke truiendag – haal je mooiste uit de kast

Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Energie, Kris Peeters, roept scholen, overheden en bedrijven op om extra inspanningen te leveren om het energieverbruik te beperken en zo de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

De opwarming van het klimaat laat niemand koud. Zowel huisvrouwen, oud-presidentskandidaten, economen als commissies laten van zich horen. Hoewel hun boodschappen niet volledig gelijklopend zijn, is er toch één constante: het belang en het grote potentieel van energiebesparing. Dat is ook de boodschap van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012, dat op 20 juli 2006 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Vlaanderen moet tussen 2008 en 2012 jaarlijks gemiddeld 5,2 % minder broeikasgassen uitstoten dan in 1990. Dat is de doelstelling die volgt uit het Kyoto-protocol, dat op 16 februari 2007 zijn tweede verjaardag viert.

De voorbije twee jaar werden scholen via het project Milieuzorg op School (MOS) aangemoedigd om op 16 februari de verwarming een graadje lager te zetten en zo hun CO₂-uitstoot te verminderen. De verwarming één graad lager zetten betekent 7 % minder brandstof verbruiken en dus 7 % minder CO₂ uitstoten. Een dikke trui (in plaats van een T-shirt in de winter) vangt het graadje lager op zonder comfortverlies! 16 februari werd dan ook omgedoopt tot de Dikke-truiendag. Scholen koppelen allerlei ludieke en educatieve acties aan de Dikke-truiendag.

Voor vele scholen betekent de actie bovendien het begin van een groter energieproject dat past binnen MOS.

Het resultaat is tweeledig: mensen bewustmaken van de klimaatproblematiek en een effectieve reductie van de CO₂-emissie. Vorig jaar namen maar liefst 725 scholen deel aan de Dikke-truiendag.

In 2007 wordt de Dikke-truiendag uitgebreid want niet alleen scholen, maar ook overheden en bedrijven worden opgeroepen om op 16 februari 2007 hun steentje bij te dragen. Bovendien schuiven we nu, naast de symbolische graad lager, ook acties naar voor die het energiegebruik verlagen tijdens de dagelijkse kantooractiviteiten, zoals de pc en printer 's nachts uitschakelen en de trap nemen in plaats van de lift. Dat kan zonder aan comfort in te boeten en levert bovendien een lagere energiefactuur op.

Op voorstel van minister Peeters hebben het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, MOS, het Vlaams Energieagentschap, De Vlaamse Infolijn, Unizo, Industrie Vlaanderen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vlaamse provincies de handen ineengeslagen om de actie te promoten.

Met de slogan 'Haal je mooiste uit de kast' roepen ze dan ook iedereen op om zich in te schrijven voor de Dikke-truiendag op 16 februari 2007.

Met die sensibilisatieactie willen de organiserende instanties scholen, bedrijven en overheden aansporen om ook in de toekomst op een rationele manier met energie om te gaan.

Doe mee met de Dikke-truiendag en lees de tips op <http://dikke-truiendag.lne.be>.

Via die website kunnen scholen, overheden en bedrijven zich inschrijven voor de Dikke-truiendag. Bedrijven kunnen ook terecht op de site van Unizo en op www.industrievlaanderen.be.

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Mevr. Diana Leuci, communicatieverantwoordelijke, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Tel.: 02/5538044; Fax: 02/5531498; Gsm: 0473/917108; E-mail: diana.leuci@lne.vlaanderen.be

Bron: www.vlaanderen.be, 04/12/2006

Boer zkt. gesprekspartner

De landbouw wil het gesprek aangaan met de supermarkten, de natuurbeschermers en zelfs met dierenrechtenactivisten. Een resolutie daarover is zaterdag met grote meerderheid aangenomen tijdens het Boerenbond-congres. De landbouwsector toont meer openheid naar de samenleving, zegt Boerenbond-voorzitter Noël Devisch.

Zijn de boeren minder conservatief geworden?

Ongetwijfeld. De samenleving staat positiever ten opzichte van de boeren en andersom. De mentaliteit om de landbouw altijd de zwarte Piet toe te schuiven is weg. Vroeger was de landbouw de sector die zorgde voor vervuiling, voor overschotten, voor onveilig voedsel. Nu staat men veel positiever ten opzichte van onze sector. Uit onze enquête blijkt dat 90 procent van de Vlamingen een positief gevoel heeft over de landbouw. En 70 procent staat positief ten opzichte van de Europese steunmaatregelen. Dat is ooit anders geweest.

Is de boer veranderd, of de samenleving?

Allebei. We hebben er de afgelopen jaren veel aan gedaan om ons imago te verbeteren. Met plattelandsklassen, met landbouwleerpaden, met opendeurdagen. Hoe meer de mensen over ons te weten komen, hoe meer ze van de landbouw gaan houden.

Een opvallende uitspraak uit uw toespraak: de Vlaamse landbouw moet niet voor de wereldmarkt produceren.

We moeten vaststellen dat we voor geen enkel product de goedkoopste producent kunnen zijn. Wel kunnen we meerwaarde leveren inzake kwaliteit en voedselveiligheid. Dus moeten we daarop inzetten en een systeem vinden om de mensen te doen betalen voor die meerwaarde. Nu ziet de consument in de winkel geen verschil tussen kippen uit Brazilië of uit België. We denken eraan om een soort label te creëren, à la Fair Trade, waardoor je kan zien dat Europese landbouwproducten volgens een bepaalde methode gekweekt zijn. We gaan dat bestuderen, met specialisten praten en marketingonderzoek doen. Als we niet duidelijk kunnen maken waar het onderscheid zit, dan verliezen we. Want onze producten zijn duurder. Aan labels die er nu al zijn, zoals Flandria of Certus, zie je dat die strategie succesvol kan zijn.

Aan onze boeren worden eisen gesteld, bijvoorbeeld inzake diervriendelijkheid. Maar in Brazilië hebben ze nog nooit van diervriendelijkheid gehoord. Ik betwijfel of er in het Portugees een woord voor bestaat. Als we onze dieren meer ruimte en comfort moeten geven, heeft dat een kostprijs. We hebben nu van het congres een mandaat gekregen om over dat soort dingen te praten met maatschappelijke organisaties. Die openheid vind ik dé verrassing van dit congres. In mijn laatste jaar als voorzitter ga ik ook zeker werk maken van zulke gesprekken met de milieuorganisaties, de distributiesector en ook met Gaia. Over bepaalde thema's moeten we zeker met hen kunnen praten. En met organisaties als Oxfam werken we nu al samen, bijvoorbeeld in het suikerdossier.

De boeren zijn niet zo positief over biologische landbouw. Terwijl die juist het soort meerwaarde biedt waar u met het label naartoe wilt.

Biolandbouw is een nichemarkt. En vergeet niet dat er in de traditionele landbouw veel verbeterd is. Bij de geïntegreerde teelt wordt gewerkt met insecten in plaats van bestrijdingsmiddelen. We willen met ons label niet té extreem gaan. Maar de burger vraagt ons van alles op het gebied van voedselveiligheid en productiemethoden, en wil tegelijk heel goedkoop voedsel. De boer moet wel de kost kunnen blijven verdienen natuurlijk.

U wilt dat geïmporteerde landbouwproducten aan dezelfde kwaliteits- en veiligheidseisen voldoen als de Vlaamse. Is dat geen verkapte afscherming van de markt?

Als Europa vindt dat er strenge normen moeten zijn op het gebied van ggo's, of het gebruik van dierenmeel verbiedt, dan kunnen we toch niet toelaten dat die normen niet gelden voor geïmporteerd voedsel? Ofwel zijn die normen nodig, ofwel niet. En als ze nodig zijn, dan voor iedereen. En ik denk dat er best buitenlandse producenten zijn die aan die strenge eisen kunnen voldoen.

Hetzelfde geldt voor dierenwelzijn. Als men in Europa strengere normen wil dan elders, moeten producten van buiten Europa aan een dierenwelzijnsheffing onderworpen worden. Dierenwelzijn mag geen element zijn van concurrentie. Anders schieten de maatregelen hun doel voorbij: dan verplaatst de productie zich gewoon naar landen waar minder strenge normen gelden en goedkoper geproduceerd kan worden.

De boeren zijn wel voor toepassing van ggo's. Is dat in het licht van het voorgaande niet vreemd?

Nee, de boeren willen vooruitgang. We vinden wel dat zowel de producenten als de consumenten de keuze moeten hebben tussen ggo's of traditionele producten. En dat ggo-producten gelabeld moeten worden. Maar genetisch gemodificeerde gewassen moeten kunnen. Persoonlijk ben ik er helemaal geen tegenstander van. En ik denk dat 90 procent van de consumenten er ook geen probleem mee zal hebben, alleen ze moeten wel de keuze hebben.

Het congres stond in het teken van de landbouw in 2016. In welke zin zal die verschillen van de huidige landbouw?

Er zullen grotere bedrijven komen, en er zullen minder mensen in de landbouw werken. De schaalvergroting zal zich doorzetten. Kleinschaligheid kan sympathiek lijken, maar betekent armoede. Tegelijk zal de diversiteit groter zijn: er zullen meer zorgboerderijen zijn, meer hoevetoeisme, meer natuurbehoud door landbouwers. De landbouw zal een stukje zelfstandigheid verloren hebben door een verdere integratie met de afnemers. Er zal meer contractlandbouw plaatsvinden. En we zullen intensiever samenwerken met maatschappelijke organisaties.

Bron: De Standaard, Vlaams-Brabant-Brussel, 05/12/2006

"Nieuwe inzichten door gebruik duurzaamheidsster"

In het Meetjesland en het Brugse Ommeland gaan in totaal 20 melkveehouders de uitdaging aan om duurzamer te leren boeren. Daarbij maken ze gebruik van de duurzaamheidsster die Stedula ontwikkeld heeft. "Uit de eerste resultaten blijkt onder meer dat landbouwers erg verschillend met water omgaan. Waar de ene boer met een kubieke meter water 182 liter melk produceert, slaagt een andere melkveehouder er in om met dezelfde hoeveelheid water 297 liter melk voort te brengen", zegt projectwoordvoerder Diane Schoonhoven.

Tot medio 2008 gaan de deelnemende boeren aan het project 'Sterk met melk' aan de slag met zes duurzaamheidsthema's. Ze zullen hun prestaties in kaart brengen op het vlak van dierenwelzijn, landschapsbeleving, arbeidsproductiviteit, efficiëntie en omgang met bodem, plant en dier. In een eerste fase verdiepten ze zich in hun water- en energieverbruik. Daarvoor werden op elk bedrijf vier indicatoren gemeten: de water-efficiëntie, het gebruik van alternatieve waterbronnen, de behandeling van afvalwater en de energie-efficiëntie.

De individuele bedrijven kregen per indicator een score op een schaal van 0 tot 100. Achteraf werden alle scores in een ster geplaatst, waardoor landbouwers hun duurzaamheidsgraad voor alle indicatoren onderling konden vergelijken. "Vooraf wisten de landbouwers niet of nauwelijks hoeveel water en energie ze voor de verschillende bedrijfsonderdelen verbruiken en welke hoeveelheden hun collega's inzetten", aldus Schoonhoven.

Blijkt dat sommige melkveehouders met een kubieke meter water ruim 50 procent meer melk kunnen produceren dan bepaalde collega's. En terwijl de ene boer voor meer dan 70 procent van zijn waterverbruik regenwater benut, wordt door andere landbouwers nog helemaal geen regenwater ingezet. "Door het meten van de verschillende indicatoren en de resultaten te bespreken onder collega's kwamen de deelnemers tot nieuwe inzichten. Zo kan een groot deel van het waterverbruik

op een melkveebedrijf perfect ingevuld worden met regenwater. De kwaliteit is namelijk zo goed dat het kan dienen als drinkwater voor vee".

Om de inzichten te vertalen in concrete acties deden een aantal landbouwers beroep op onder meer de diensten van de kenniscentra rond water die de provinciebesturen van Oost- en West-Vlaanderen geïnstalleerd hebben. In het project worden de melkveehouders daarnaast ook bijgestaan door een coördinator, een werkgroep met melkvee-experten en een expert op het gebied van duurzame landbouw uit Nederland.(KS)

Bron: www.vilt.be, 05/12/2006

Overpelt start met voedselteams

De Overpeltse derdewereldraad wil samen met de werkgroep educatie voedselteams starten. Een voedselteam moet de afstand tussen product en consument zo klein mogelijk houden en promoot biologische producten waarvoor een eerlijke prijs wordt betaald. Overpelt zoekt nu enkele gezinnen die eens per week de voedingskorf met producten afhalen.

Bron: Het Belang van Limburg, 01/12/2006

Uw bioagenda

WEKELIJKSE BIOMARKTEN

- zondag, 8.30-12u: Heist-op-den-Berg, parking van de Krinkel, Noordstraat 25: Brood en gebak van bakker Jacques en groenten en fruit bij Dirk, allerlei verantwoordde haarproducten bij Ria die je ook een gepast advies geeft. Ria is om de twee weken aanwezig net zoals Ollekebolleke met een uitgebreide stand van droge voeding, suikervrije en vegetarische producten, wijnen, babykleding, enz. KERSTMARKT zondag 24 DECEMBER.
- woensdag, 9-14u: Brussel, het Muntplein.
- vrijdag, 8-13u: Gent, Groentenmarkt.
- 1e zondag van de maand, 10-16u: Antwerpen, Veemarkt.
- 1e vrijdag van de maand, 15-19u: Antwerpen, Dageraadplaats.
- 2e vrijdag van de maand, 15-19u: Mortsel, bij het stadhuis.
- 3e vrijdag van de maand, 15-19u: Zwijndrecht, parking achter de kerk, hoek van de Kerkhofstraat en de Richard Orlentstraat.

KOOKCURSUS ECOLOGISCHE VOEDING

maandagen 4, 11 en 18 december 2006, 18.30-22u

Wat: Een ecologische maaltijd staat borg voor gezond en milieuvriendelijk eten. Je kiest voor veel verse groenten en fruit van het seizoen, en liefst van biologische teelt. Hoe je een ecologische maaltijd bereidt met eenvoudige ingedrieden, kan je leren tijdens deze kookcursus. Naast heel wat praktische tips krijg je ook informatie over de principes van ecologische voeding.

Waar: CC Strombeek, Gemeentepark, 1853 Grimbergen

Meer info en inschrijven: Arch'educ, 02/4545401, info@archeduc.be of www.archeduc.be

ALTERNATIEVE GESCHENKENBEURS

zaterdag 9 december 2006, 9-17u

Wat: wervelende alternatieve geschenkenbeurs, om de nodige bekendmaking te geven aan de start van de nieuwe Wereldwinkel in Sint-Gillis-Waas. U vindt er o.a. (H)eerlijke Handel (Oxfam), (H)eerlijke Natuur (Natuurpunt) en (H)eerlijke Bio (Velt).

Waar: socio-culturele zaal nabij de bibliotheek, Kerkstraat 101, Sint-Gillis-Waas

Meer info: [klik hier](#)

KERSTMARKT

zaterdag 9 december 2006

Kerstmarkt in de Strijdhoflaan - Natuurvoedingswinkel De Gezonde Gewoonte doet mee en verdeelt gratis pompoensoep en paëlla.

Waar: Strijdhoflaan, Antwerpen-Berchem

Tijd: 10-19u

Info: de.gezonde.gewoonte@telenet.be

MILIEUTREFDAG 'SAMENWERKEN LOONT'

donderdag 14 december 2006, 9-17u

Wat: 'Samenwerken loont' is de rode draad door de info- en uitwisselingsdag die Tandem organiseert in samenwerking met VVSG en Aminoal, en zal doorgaan op 14 december, in het Consciencegebouw te Brussel. Gemeentemandatarissen en -ambtenaren, milieuraden en lokale verenigingen worden die dag uitgenodigd om ideeën en ervaringen te komen shoppen voor het milieubeleid van de komende bestuursperiode.

Waar: Consciencegebouw van de Vlaamse gemeenschap, Albert II-laan 15, 1000 Brussel

Meer info: 02/2821940, info@tandemweb.be of [klik hier](#)

Bron: de biotheek

INTERNATIONAAL

NL - Biologische melk natuurlijk rijker aan goede vetzuren

In Nederland geproduceerde biologische melk is rijker aan belangrijke meervoudig onverzadigde vetzuren dan gangbare melk. Dit blijkt uit een systematische vergelijking van Nederlandse consumptiemelk door het Louis Bolk Instituut en de Animal Science Group van Wageningen UR. Biologische melk bevat 60% meer Omega-3 en 20 tot 72% meer CLA dan gangbare melk. Doel van dit onderzoek was om meer inzicht te krijgen in hoeverre de melkkwaliteit van biologische zuivel onderscheidend is van gangbare zuivel. En, zo ja, hoe dit verder kan worden verbeterd. Het onderzoek bevestigt dat een natuurlijker manier van vee houden zonder kunstgrepen een kwaliteitsproduct oplevert dat past bij een gezonde voeding voor de mens, stelt het Louis Bolk Instituut. Het definitieve onderzoeksrapport verschijnt eind dit jaar.

Meer gras en klaver

Dat biologische melk rijker is aan goede vetzuren is al langer bekend. In Nederland was dit echter nog nooit eerder systematisch onderzocht. Voor de vergelijking zijn in 2006 elk kwartaal zes pakken gangbare en zes pakken biologische consumptiemelk onderzocht. Vooral in het voorjaar en in de zomer is het verschil in CLA-gehalte groot. Het loopt uiteen van 35 tot 72%. In deze periode grazen biologische koeien volop in de wei. Ze eten dan meer gras en klaver dan gangbare koeien. Het verschil in Omega-3 vetzuren is vrij constant gedurende het jaar en bedraagt ruim 60%. De oorzaak hiervoor is deels nog onduidelijk, maar hangt ook samen met een hoger aandeel grassen en kruiden.

Kleiner verschil in stalperiode

Het verschil in CLA-gehalte in de stalperiode is slechts 20%. De gegevens van het vierde kwartaal zitten hier nog niet in. Aanpalend maandelijks onderzoek van het Louis Bolk Instituut op 16 biologische melkveebedrijven, wijst ondertussen uit dat minder snijmaïs, krachtvoer en kuilgras voeren het CLA-gehalte en in minder mate ook het Omega-3 gehalte verder verhogen. Jong gemaaid, snel gewonnen kuilgras geeft over het algemeen een hoger CLA-gehalte in de melk dan gewoon kuilgras. Daarnaast lijken kruiden in oudere graslanden en met name rode klaver een positief effect te hebben op het gehalte goede vetzuren.

Positieve gezondheidseffecten

Zuivel en vlees zijn vrijwel de enige bron voor CLA vetzuren. Omega-3 vetzuren zitten daarnaast ook in vis. Aan deze vetzuren worden diverse positieve effecten op de gezondheid toegeschreven. Zo kunnen ze de kans op bepaalde vormen van kanker verminderen. Daarnaast is CLA waarschijnlijk belangrijk bij het voorkomen van allergie en astma, en bij het versterken van het immuunsysteem. Omega-3 vetzuren zijn belangrijk voor de opbouw van het zenuwstelsel en verlagen het risico op hart- en vaatziekten.

Bron: Louis Bolk Instituut, 30/11/2006

NL - Nederlandse bioboer "Europees melkveehouder van het jaar"

De Nederlandse biologische melkveehouder Nils Spaans is op 13 november in Hannover uitgeroepen tot Europees melkveehouder van het jaar. Nils Spaans boert op 115 hectare bij Broek in Waterland. Hij kreeg de prijs omdat hij met een relatief klein bedrijf toch goede financiële en technische resultaten weet te boeken.

De koeien van Spaans eten alleen gras en een klein beetje krachtvoer en mogen buiten in de wei staan, zoals bij biologische landbouw gebruikelijk is. Behalve uit de melk heeft Spaans ook inkomsten

uit natuurbeheer, zorgboeren en het ontvangen van groepen. Deze brede maatschappelijke functie van de boerderij ziet men vaak bij biologische landbouw. Spaans heeft bovendien zijn bedrijf zodanig ingericht, samen met familie en medewerkers, dat hij tijd over heeft om zich maatschappelijk in te zetten bij Europese landbouworganisaties (Bron: Agrarisch Dagblad en <http://www.agrifirm.nl/>)

Bron: www.biologica.nl, 29/11/2006

NL - Duurzame catering bij overheid in 2010

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben afgesproken dat in 2010 de catering zoveel mogelijk duurzaam is. Dat betekent minimaal 40% biologische producten. Als er eenmalige verpakkingen worden gebruikt, dan bij voorkeur van papier, karton of afbreekbaar plastic. Ten derde; het liefst ook producten die rekening houden met eerlijke handel. De komende jaren zullen het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen vele contracten gaan vernieuwen. In die nieuwe contracten nemen zij ook duurzaamheidseisen op.

Daarnaast kunnen de overheden met cateraars afspreken om er een schepje bovenop te doen. In de contracten met cateraars kunnen de overheden de percentages en criteria aanscherpen. Bijvoorbeeld richting 60% biologische producten en extra wensen met het oog op eerlijke handel, dierenwelzijn en minder transport.

Er zijn heldere normen om aan deze eisen te voldoen, bijvoorbeeld het EKO-keurmerk. Het Voedingscentrum heeft criteria voor 'gezonde voeding' en er bestaan al verschillende keurmerken voor eerlijke handel en sociale arbeidsomstandigheden zoals Max Havelaar en Rainforest Alliance.

De afspraken zijn gemaakt tussen de gezamenlijke overheden, samenwerkend in het Programma Duurzame Bedrijfsvoering Overheden (DBO) en voorbereid in samenwerking met de Stichting Milieukeur, Natuur en Milieufederatie, Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties (Veneca) en de groothandels.

Naast catering worden ook voor alle andere inkopen die de overheden doen, duurzaamheidscriteria vastgesteld. Het Rijk zal in 2010 voor 100% duurzaam inkopen, de andere overheden streven naar minimaal 50%. Zo neemt de overheid haar verantwoordelijkheid en krijgt duurzame productontwikkeling door het bedrijfsleven een krachtige impuls.

Bron: www.insnet.org, 05/12/2006

NL - LTO en Biologica tegen verruiming definitie biologisch

Het ziet er naar uit dat de Europese landbouwministers in december de nieuwe EU-verordening voor de biologische productie gaan vaststellen. Het ministerie van LNV heeft gevraagd om verruiming van de etiketteringsregels voor biologische producten, zodat bijvoorbeeld op het etiket kan staan dat bepaalde ingrediënten biologisch zijn. De Vakgroep Biologische Land- en Tuinbouw van LTO en Biologica vinden echter dat de certificering beperkt moet blijven tot die producten die minimaal 95% biologische ingrediënten bevatten. De LTO-vakgroep en Biologica willen de biologische sector zuiver en helder houden, en verwarring bij de consument voorkomen. Bedrijven die voor volledig biologisch gaan, moeten zich duidelijk kunnen onderscheiden. Verruiming van de definitie betekent een devaluatie van het EKO keurmerk.

Verder vindt de vakgroep dat ondernemers in de catering en horeca ook onder de regels voor biologische productie moeten vallen. Wanneer zij kunnen beschikken over een overheidserkenning

krijgen ze de mogelijkheid zich te onderscheiden van bedrijven die slechts zo nu en dan een biologisch product serveren.

Bron: ZLTO, geknipt uit www.biofoodonline.nl, 05/12/2006

NL - Op veel te grote voet

Als elke wereldbewoner net zo veel grondstoffen, water en schone lucht zou verbruiken als de Nederlander, dan zouden we aan tweeënhalve aarde amper genoeg hebben. Maar de bewuste burger slaat terug

'Thee is minder milieubelastend dan koffie. Voor die ene keer per jaar dat je in je dakgoot moet zijn, kun je beter de ladder van de buurman lenen dan er zelf één kopen. Je hebt heel goede horloges zonder batterij. En spaarlampen zijn uiteraard beter dan gloeilampen.' Het zijn zomaar wat alledaagse tips uit het boek dat milieuactivist Jan Juffermans deze zomer schreef over hoe hij zijn ecologische voetafdruk op de aarde zo klein mogelijk weet te houden.

Juffermans (61) werkt als beleidsmedewerker bij het duurzaamheidscentrum De Kleine Aarde in Boxtel. Ze noemen hem daar 'Mister Footprint', omdat hij werkelijk leeft naar de leer die hij predikt. Gedurende zijn eigen leven poogt hij daadwerkelijk niet meer van de aarde af te nemen dan dat de aarde in diezelfde periode weer kan aanmaken. En dat is precies de intentie van de mondiale voetafdruk, zo legt hij uit.

'Het is een door het Wereld Natuur Fonds (WNF) gehanteerde methode om de belasting per individu op natuur en milieu uit te drukken', vertelt Juffermans. 'Je hebt als burger een bepaalde hoeveelheid ruimte, schone lucht en energie tot je beschikking. Dat is de voetafdruk die je op de aarde mag achterlaten. Verbruik je meer, dan ga je over de grens van wat de aarde aankan en put je onze wereldbol voor dat deel uit.' Doet iedereen dat, dan is het gauw afgelopen met de wereld zoals wij die kennen, waarschuwt Juffermans tussen de regels door.

Aan hem zal het niet liggen. Een auto heeft hij niet, aan zijn stroombehoefte kan hij gewoonlijk voldoen met de zonnecellen op zijn dak, vlees eet hij niet en wegwerpspullen verfoeit hij, vooral plastic of papieren koffiekopjes. 'Behalve verspillend vind ik het ook nog eens erg armoedig. Maar als ik in de trein zit en ik heb dorst, dan drink ik er soms uit.'

En zo loopt hij in het moderne Nederland vaker op tegen zaken die een zwaar beroep doen op zijn biologische ruimte, maar die hij zich niet wil ontfangen. 'Ik ben een kind van deze tijd. Ik wil mezelf niet buiten de maatschappij stellen, dat werkt averechts en het moet wel leuk blijven.'

Zijn was wordt niet met de hand gedaan, hij is geen veganist en hij houdt van verre reizen. Weliswaar met trein en per boot, maar toch: transport is een van de grootste haken uit de gemiddelde voetafdruk. Ook Juffermans leeft nog - een beetje - boven zijn stand, zo eerlijk is hij wel.

Zeker is dat Juffermans' voetafdruk een flink stuk kleiner is dan die van de gemiddelde Nederlander. In het dit najaar opgestelde rapport Living Planet berekent het WNF dat een inwoner van ons land omgerekend bijna 4,5 hectare grond nodig heeft om in al zijn behoeften te voorzien. En dat terwijl er wereldwijd slechts 1,8 hectare beschikbaar is. 'Daarbinnen moet eigenlijk alles gebeuren, van huisvesting en voedselvoorziening tot energieopwekking. En natuurlijk staat er een deel gereserveerd voor de natuur', aldus het WNF. Wereldwijd halen we de norm lang niet. Als we op deze manier doorleven, hebben we in 2050 twee wereldbollen nodig. Als we met z'n allen het Nederlandse niveau handhaven, dan is tweeënhalve aarde nauwelijks genoeg.'

Ons land staat wereldwijd tussen Rusland en Japan op een 27ste plaats. Het land dat de grootste rooibouw per burger pleegt, is de Verenigde Arabische Emiraten, dat vrijwel alles moet importeren. De inwoners van Afghanistan leveren gemiddeld een positieve bijdrage aan de wereld: zij hebben genoeg aan 0,1 hectare en houden 1,7 hectare over. Het industriële land met de grootste afdruk is de VS, met een tekort van boven de 7,5 hectare per inwoner.

Met afstand het grootste deel (64%) van de mondiale voetafdruk bestaat uit energiegebruik en dus de uitstoot van CO₂, zo blijkt uit de statistieken in het WNF-rapport. Nederland transportland besteedt meer dan de helft van de milieuruimte aan het broeikasgas. Daarmee raakt de voetafdruk rechtstreeks aan de klimaatverandering en de gevolgen ervan. Een onderwerp dat zich kan verheugen in grote publieke belangstelling, met dank aan Al Gore. Zijn film *An Inconvenient Truth* over de verwoestende effecten van de opwarming van de aarde trekt al maanden tienduizenden bezoekers naar de bioscoop. Voeg daarbij de warmste herfst ooit en het broeikas effect is weer een item op scholen, tijdens verjaardagsfeestjes en in de kroeg.

'We hebben over aandacht niet te klagen', constateert Sible Schöne van de stichting Hier.nu tevreden. Als coördinator van de Nationale Klimaat Campagne representeert hij tientallen organisaties. Via radio en tv-spotjes spreekt de campagne burgers rechtstreeks aan op milieugedrag, zeg maar op de grootte van hun voetafdruk. 'Mensen kunnen zelf veel doen om het klimaat te verbeteren zonder dat ze alle leuke dingen hoeven op te geven', vindt Schöne. 'We vragen hen gewoon door te leven, maar wel spaarlampen te kopen, minder te vliegen of anders tenminste de CO₂-uitstoot te compenseren door een paar bomen te kopen.'

Volgens Schöne moet de burger voorop gaan in de strijd om zo de politiek te dwingen het onderwerp hoger op de agenda te zetten. 'Net als Gore zeggen wij dat het echt twee voor twaalf is, maar we voeden ook de gedachte dat mensen zelf actie kunnen ondernemen. Het beleid moet en kan van onderaf worden afgedwongen. Maar doet iedereen de komende tien jaar niets, dan is de opwarming van het klimaat niet meer terug te draaien.'

En de schade daarvan zal enorm zijn, zoveel maakt Gore wel duidelijk in zijn film. Zo voorspelt hij dat smeltend poolijs tot een zeespiegelstijging van rond de zes meter zal leiden. Verder zal het weer zo van slag raken dat verwoestende stormen wereldwijd hun tol zullen eisen. Vooral Azië en Afrika krijgen te lijden onder overstromingen enerzijds en verdroging anderzijds. Miljoenen mensen zullen op de vlucht slaan voor het natuurgeweld. Een land als Bangladesh zal onder water lopen, grote delen van Afrika zullen in woestijn veranderen.

Maar dit is voor veel Nederlanders nog een ver-van-mijn-bedshow. Heel anders reageerden de filmkijkers toen Gore ook een beeld schetste van een New York dat onderliep en de rampbeelden van New Orleans nadrukkelijk aan de klimaatverandering relateerde. Angstaanjagend stil werd het in de zaal op het moment dat Nederland langzaam maar onverbiddelijk en in full color overstroomde en deels van de kaart verdween. Schöne: 'Toen keken ook de tijdens de première aanwezige politici elkaar even aan.'

De waarschuwing mag volgens Schöne en anderen politiek zijn aangekomen, in de verkiezingsstrijd speelde het klimaat of het milieu nauwelijks een rol. De Hier.nu-medewerker spreekt van 'het vergeten onderwerp' in de campagne. 'Slechts onder druk van de achterban kreeg het milieu op het laatste moment nog een plekje in het finale lijsttrekkersdebat. Het lijkt wel of de partijen de ernst van de situatie niet willen zien.'

Nu is dat op zich niets nieuws. Ook eerdere waarschuwingen dat Nederland wel eens zwaar te lijden zou kunnen krijgen onder de klimaatverandering, werden in de wind geslagen. Zo voorspelde het Amerikaanse Pentagon in 2005 dat Den Haag en grote delen van Zuid-Holland na een 'superstorm'

boven de Noordzee zouden overstromen. Deskundigen stelden na de ramp in New Orleans vast dat ook Nederland niet zo veilig is als iedereen altijd denkt. 'Het bleef na alle waarschuwingen opvallend stil in Nederland', stelt Geesje Saeijs van het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement COT vast. Want los van alle ongemak van hete, droge zomers en natte winters met hevige buien zal vooral de kans op een watersnood sterk toenemen als we niets doen.

Saeijs, die binnen het COT onderzoek deed naar de waterveiligheid van ons land, ziet de politiek echter niet al te veel haast maken om de zaken werkelijk op orde te brengen. 'Vooral de inbedding van water in de ruimtelijke ordening blijft een zaak van lange adem. Nederland is nu eenmaal in vorm gegoten door het water. Maar binnen de inrichting van ons land wordt dat nogal eens vergeten. Er gebeurt wel wat, maar het is te weinig ingrijpend om de temperatuurstijging duurzaam het hoofd te bieden.'

Wel wordt er achter de schermen een nieuw veiligheidsbeleid ontwikkeld, zo constateert de COT-medewerkster. Er is volgens haar op ambtelijk niveau veel in gang gezet, waarbij het accent langzaam verschuift. Tot nu toe ging het alleen om pure preventie, tegenwoordig wordt er ook nagedacht over hoe te handelen als het ondenkbare toch gebeurt en Nederland met een heuse watersnood wordt geconfronteerd. 'Vanuit crisisbeheer is dat een goede zaak.'

Aanpassing aan de nieuwe klimaatomstandigheden lijkt sowieso noodzakelijk, want zelfs als de CO₂-uitstoot bij wijze van spreken tot nul zou worden teruggebracht, dan nog rekent het KNMI op een temperatuurstijging van rond de 2 graden Celsius. De bijbehorende zeespiegelstijging van ongeveer 60 centimeter over vijftig jaar betekent voor Nederland een miljardeninvestering om ons land droog te houden, aldus water- en milieudeskundigen.

Zij onderschrijven dan ook van harte de conclusies die de Britse econoom sir Nicolas Stern vorige maand presenteerde in een geruchtmakend rapport. Hierin noemt hij de door CO₂-uitstoot veroorzaakte klimaatverandering de grootste misser van de marktwerking in de geschiedenis van de mensheid. We hebben CO₂ de lucht in geblazen alsof het geen prijs had, luidt de analyse achteraf. Maar die prijs gaan we volgens Stern de komende decennia met rente terugbetalen. Hij schat de totale schade aan de wereldeconomie op 7000 miljard euro. Dat is meer dan de schade van de grote recessie eind jaren dertig, opgeteld bij die van de Eerste en Tweede Wereldoorlog.

Daarmee maakt Stern een einde aan de valse keus tussen welvaart en milieu, zoals veel politici en economen ons tot nu toe voorhielden, constateert Yvo de Boer, hoofd van het VN-klimaatbureau UNFCCC. 'Nu investeren in terugdringen van CO₂ voorkomt deze onvoorstelbare schade in de toekomst.' De Boer noemt Sterns rapport om die reden een 'mogelijk historische doorbraak', zeker in samenhang met het zendingswerk van Al Gore. 'We hebben een licht briesje in de rug.'

Maar juist op de klimaatop die De Boer als bureauchef vorige maand in Nairobi organiseerde, is deze rugwind volgens velen nauwelijks uitgebuit. De 165 bijeengekomen landen kwamen niet verder dan de afspraak om in 2008 opnieuw verder te praten over een mogelijke opvolger van het Kyoto-verdrag dat in 2012 afloopt. 'Rekening houdend met een implementatietijd van drie jaar is het nieuwe verdrag dus nooit op tijd in werking en zitten we na Kyoto tenminste een tijdje zonder verdrag', aldus Sible Schöne van de nationale klimaatcampagne.

De Boer ziet dat gevaar niet zo. Hij betreurt het trage onderhandelingsproces, maar weigert van een mislukte top te spreken. 'Er is een nieuw fonds ingesteld voor met name de derde wereld, zodat ook de ontwikkelingslanden geprikkeld worden om de uitstoot binnen de perken te houden. Hiermee is veel wantrouwen over en weer weggenomen.' De VN-topambtenaar begrijpt dan ook niet waarom demissionair CDA-bewindsman Van Geel van Milieu na afloop van de top publiekelijk zijn teleurstelling heeft uitgesproken over het resultaat. 'Ik zie wel dat het geen resultaat is waarmee je

thuis onder je achterban goede sier kunt maken. Maar iedereen die realistisch is, wist van tevoren dat er niet veel meer te verwachten viel.'

De staatssecretaris zelf licht zijn teleurstelling als volgt toe: 'De houding van een aantal landen had positiever gemogen. Met name de VS houden nu al vijf jaar hetzelfde verhaal en doen daarmee geen recht aan de urgentie van het probleem. Natuurlijk zie ik dat er wel degelijk iets is bereikt, maar het moet sneller. Op deze manier verliezen we de kracht van de publieke opinie die om actie vraagt.'

Maar heeft Van Geel als staatssecretaris zelf het positieve momentum wel benut? 'Ik heb de aandacht die Gore genereert zo goed mogelijk uitgemunt, maar ik was daar uiteraard al veel langer mee bezig. Ik ben niet geschrokken van de film, we kenden de ernst van de situatie allang. Het beeld dat het kabinet het milieu heeft laten lopen doet ons geen recht. Ik heb veel in gang gezet om klimaat en milieu in ons land te verbeteren.'

De Boer valt Van Geel daarin bij. Nederland is volgens hem op klimaatgebied geen echte voorloper meer maar hangt ook niet aan de rem. Hij verwacht dat een nieuw kabinet het uitgezette beleid zal overnemen. Als hij hoort dat Schöne en anderen verwachten dat het klimaatprobleem 'de volgende verkiezingen zal beheersen', reageert hij laconiek. 'Laten we los van het te voeren beleid hopen dat die dan geen vier jaar meer op zich laten wachten.'

Van Geel hoopt in ieder geval na de formatie 'in Den Haag te kunnen blijven', maar past wel op de post van milieu nu al te claimen. Mocht hij terugkeren, zal hij dan meer geld voor bijvoorbeeld duurzame energieprojecten claimen? Uit het rapport van Stern valt op te maken dat Nederland de komende tijd 4 miljard euro zal moeten investeren om het broeikaseffect te minimaliseren. Maar Van Geel stelt: 'Ik ga hier niet roepen hoeveel geld er nodig is.' Wel wil hij waarschuwen dat niet alle aandacht moet uitgaan naar de klimaatverandering. Dat is een urgent probleem, maar we hebben ook nog andere milieudoelstellingen, vindt hij. 'Ik denk bijvoorbeeld aan de erfenis aan bodemsaneringen die we nog netjes moeten afwerken, of aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Laten we dat allemaal achterwege, dan wordt Nederland op den duur net zo goed onleefbaar.'

In dat pleidooi vindt Van Geel 'Mister Footprint' Jan Juffermans aan zijn zijde. 'De milieubelasting van de burger bestaat uit meer dan alleen CO₂-uitstoot. Willen we Nederland leefbaar houden, dan is het indraaien van een paar spaarlampen een goed begin, maar het is bij lange na niet genoeg om uitputting van de aarde te voorkomen.'

www.dekleineaarde.nl, www.voetenbank.nl www.hier.nu, www.wnf.nl

Bron: Het Financieele Dagblad, 02/12/2006

NL - Ook biologische hypoallergene Santana in de keten

Albert Heijn en twee biologische webwinkels verkopen sinds kort biologische en/of gangbare appels van het ras Santana voor mensen met een milde vorm van appel-allergie. Om het hypoallergene product verantwoord en veilig aan te kunnen bieden, heeft Wageningen UR en de Stichting Voedselallergie samen met de telers een protocol ontwikkeld.

Het protocol schrijft voor hoe telers moeten plukken om vermenging met niet-hypoallergene appels uit te sluiten. Om dezelfde reden zijn de appels altijd verpakt. Een bijsluiter informeert consumenten over wat onder een milde appel-allergie wordt verstaan en voor welke mensen met appel-allergie de Santana geschikt is.

Ruim 400 Albert Heijn-filialen hebben biologische hypoallergene Santana op de bestellijst en circa

220 daarvan ook de gangbare variant. De twee biologische webwinkels die Santana met erkend protocol verkopen zijn www.hofwebwinkel.nl en de www.vaneigenerffrysland.nl. Biologisch fruitler Wil Sturkenboom, tevens leverancier van de hofwebwinkel, heeft een goedgekeurde bijsluiter die afnemers van Santana kunnen gebruiken. Via een speciale consumenten-enquête op www.stichtingvoedselallergie.nl onderzoekt het Allergieconsortium Wageningen het verloop van de pilot, welke onderdeel uitmaakt van een project voor in eerste instantie gangbare Santana-telers.

Meer informatie: Rien van der Maas, PPO

Bron: www.biokennis.nl, 30/11/2006

U.K. - Soil Association School Food Awards

Celebrity chef Jamie Oliver and Soil Association school meals policy adviser Jeanette Orrey presented the Soil Association's School Food Awards at the BBC Good Food Show in Birmingham. This is the second year of the awards in partnership with Organix, supported by Hobart UK. The Awards aim to recognize and champion caterers and primary schools that provide healthy, freshly prepared school meals and are working toward sourcing local and organic ingredients. The Soil Association Food for Life targets a 75 per cent unprocessed, 50 per cent local and 30 per cent organic ingredients.

This year, the Organix School Food Hero Award (worth £ 1,000) was new to recognize one special individual who has worked hard behind the scenes to make a real difference to school meals. Further awards were the Soil Association Food for Life School of the Year Award (£ 5,000 of kitchen equipment), Organix Best Food Education Award (£ 2,500 of kitchen equipment) and Hobart Best School Dinner Award (£ 2,500 of kitchen equipment).

Jamie Oliver mentioned that there were a lot of winners in the Soil Association School Food Awards – the schools, the local and organic producers and above all the kids. Jeanette Orrey stated she was delighted to see that after years of under-investment, a change in school food could be seen.
<http://www.soilassociation.org/schoolfoodawards>

Bron: www.organic-market.info, 30/11/2006

U.K. - Organic milk supply in the UK

The high demand for organic milk has led to a shortage in supply, which means that more farmers are needed to meet the demand growth. Supply will stay tight due to the two year conversion time, but can be met for the long term. OMSCo urges the need for conversion levels to be carefully managed to ensure that the market does not return to a cycle of over and under-supply when milk becomes available from the year 2008. The national market predictions show an additional 60 million litres is required in 2008 and 2009, according to the OMSCo. Data delivered from the certification bodies shows 56 litres of this requirement has now been secured. The cooperative urges farmers who are still considering converting and able to supply from autumn 2008, to start the process immediately. Conversions for additional 60 million litres required in 2009/2010 will start next year.

OMSCo's Chief Operating Officer commented that at the first Organic Milk Summit at the Dairy Event in September that it had been possible to bring together representatives from retailers, processors, manufacturers and farmers. Up to date information on market conditions was essential to ensure a controlled approach to recruiting new organic dairy farmers. Recent increases in farm gate prices meant that the current economics of organic production was sound. He continued that as a result the national conversion requirement had almost been achieved for this year, without the need

for conversion payments or other artificial incentives. But excessive conversions had to be guarded to guarantee the industry's ability to meet demand growth in further years.

OMSCo is the UK's leading and longest established organic dairy cooperative, focused on production and supply of organic milk, supplying the majority of organic milk produced in the country. The co-operative is dedicated to building a sustainable long term organic milk market in the country to the benefit of the entire supply chain.

Bron: www.organic-market.info, 04/12/2006

U.K. - Organic, not GM, is "likely future for Britain" says Blair

IN A major interview on the future of science in Britain Tony Blair told The Guardian last month that "the future agriculture for this country is more likely to be in organic niche farming".

The prime minister was being asked for his views on the likely uptake of GM food and farming. He said that, at present, large-scale GM crops were confined "to areas where you have vast farming tracts".

But his comments about Britain's organic future were not necessarily approving. He inferred that public resistance to GM food in this country was to do with a continued "irrational debate" on the subject.

He added that the UK should take a lead on research in this area and that "bioscience is where we should be heading".

Bron: www.naturalproductsonline.co.uk, 01/12/2006

U.K. - Devon is Great Britain's Number One

According to Defra, Devon has been declared the number one organic county in Great Britain. It has more organic food producers and processors than any other country in the UK, namely 464. The next highest, Somerset, has 268 operators. There are large-scale organic producers and processors as well as smaller pioneer farm-based businesses, focusing on local, direct trade.

A number of initiatives have helped, including the European programme "RAFAEL". The county council and the Soil Association have teamed up through this European-funded project to work with producers and processors to promote goods, develop markets and to encourage local people to make the best produce in their county. A further goal is to get more local organic food into school meals.

This project also allows organic businesses to share best practice through European exchanges and to trade with other regions in Europe. It also plays a key role in promoting Devon as a place to visit for high quality food and drink. Devon has the second largest area of certified organic land – 24,395 hectares - representing five per cent of the total land area.

Bron: www.organic-market.info, 06/12/2006

IR - National Organic Week 2006 in Ireland

National Organic Week 2006 took place during the first days of November. It was the first initiative aiming to establish a clear organic message and increase sales of organic food in domestic market

channels, but also aimed to establish the market potential for Irish organic food in other EU markets.

On the first All-Ireland organic food conference in Carrick-on-Shannon it was stated that the € 66 million per year consumers spend on organic food was set to grow significantly over the next five years. Food Minister Brendan Smith mentioned that the organic sector in Ireland was still very small in relation to agriculture as a whole. There were presently little more than 1,100 organic operators and 37,000 hectares of land was under organic production methods, representing less than 1 % of agricultural land. Over 70 % of organic produce sold in Ireland is still imported.

A study, conducted by Bord Bia, revealed that over 60 % of organic products were purchased in multiple supermarkets, 22 % in retail outlets and the remaining 16 % through direct organic sellers as farmers markets, farm shops, health food stores, box schemes and butchers. Only 40 % of consumers, however, agreed that it was easy to find locally produced organic food. Bord Bia has developed a National Organic Marketing Plan in consultation with the Organic Market Development Group for the development of the sector over a three year period.

Bron: www.organic-market.info, 01/12/2006

IR - Mislabelling of organic produce in Ireland

An Irish shop-owner has been convicted of mislabelling conventionally-produced chicken as organic. The retailer, trading as Organic Shop in Cork's English Market, was fined € 2,000 plus costs after displaying non-organic chicken pieces under the sign "Organic Shop". The owner stated that in the rare case he could not source an organic product; he would get a non-organic one.

The Department of Agriculture confirmed last year that the premises of the owner had been investigated for mislabelling on various occasions over the past three years, but no convictions had been made. In December 2005, four batches of poultry meat including duck, goose and turkey portions were seized at the owner's premises due to a lack of accurate labelling and therefore had no traceability. Two batches of poultry meat were seized during an inspection at the English Market. The department stated that the inspections had been a follow-up to inspections during the year and a series of non-compliances with labelling standards found last year.

Bron: www.organic-market.info, 05/12/2006

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be <<http://www.biotheek.be>> U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be. Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Dominique Joos en Geertje Meire. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan geertje.meire@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1900 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de biotheek. Aanmelden kan via de website: surf naar <http://bioforum.combell.net/biotheekbe> www/form_netknipsels.aspx of via een eenvoudig mailtje aan mijnvraag@biotheek.be. Oude nummers kun je nalezen op <http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/artikel.aspx?artikelID=106> , onder 'archief'.